

imamo dovolj moke, katero pošilja država samo Ljubljancem — kadar lomijo Nemcem šipe in plenijo trgovine. — Probatum est.

Odlikovanje. Cesar podelil je pesniku in pisatelju Petru Rosegger veliki križec Franc Jožefovega reda.

† **Nemila smrt** iztrgala nam je v četrtek dne 9. maja t. l. našega velezaslužnega, vrlega člana okrajnega odbora ptujskega in člana našega tiskovnega društva, gospoda **Maksa Straschill**, župana na Bregu pri Ptujju, tovarnarja, lastnika hiš in veleposestnika na Bregu pri Ptujju.

Prvo žito iz Ukrajine. Dunaj, 2. maja. Prvo žito iz Ukrajine je dospelo že na Dunaj. Obstoji polovica iz koruze, drugo je rž, pšenica, ječmen in oves. Prvi kruh iz ukrajinskih dobav se bo de za konec tega tedna na Dunaju jedel. Prva pošiljatev pa žal ni velika.

Nemški cesar Viljem za močen in trajen mir. Na udanostni telegram od shoda nemških trgovcev je odgovoril nemški cesar Viljem: „V zadnjih mesecih smo dosegli uspehe, ki bodo zelo vpivali na razvoj sveta v bodočih desetletjih. Doseženi uspehi upravičujejo zahtevo pomočnem miru, ki bo odprl nemški trgovini nova pota in zagotovil svobodni razvoj velikanskim dejanjem naše industrije. Žrtve blaga in krvi, ki jih z vsemi krogi našega naroda skupno čutim, se ne smejo žrtvovati zastoj. Delodajalci in delojemalci imajo enake pravice do njih.“

Državna železnica Assling-Gorica-Trst je bila s 1. majem zopet otvorjena.

Proti pridruženju Besarabije Rumuniji. Iz Berlina se poroča, da je protestirala vlada sovetov formalno proti priklopitvi Besarabije k Rumuniji. Kmečki kongres hotinskega distrikta je zahteval, naj Rumunija precej izprazni Besarabijo.

Rusija se pripravlja na novo vojsko? „Daily Express“ poroča: Vsa znamenja kažejo, da se pripravljajo Rusija na novo vojno. Izvršilni odbor sovetov je odobril Trockijev program, da se morajo vojaško izuriti vsi moške med 16. in 40. letom in rekrutirati vsi kmetje in delavci. Vpoklicali so že vse višje častnike, da sodelujejo pri sestavi nove armade. Odpravilo se je armadam prideljene odbore in misli ustvariti v desetih mesecih zelo močno armado. Opozicija trdi, da gre sovetom bolj za lastno, kakor za obrambo Rusije. Seje izvršilnega odbora udeležili so se tudi zastopniki Anglije, Amerike in Japonske. Če se nadaljuje vojska do bodoče spomladi, se bo Rusija zopet lahko branila z milijoni dokazov.

Gospodarske stvari.

Prodaja konjev po dražbi.

C. kr. poljedelsko ministrstvo je naznanilo z odlokom z dne 25. marca 1918, da za konje, ki so bili pri dražbah v vojaških konjskih bolnicah in v konjskih vnovčevalnicah prodani in so pri kupcu v teku 14 dni po dražbi oziroma prevzetju poginili ali bili uradno pobiti in se z uradnim spričevalom dokaže v dotičnem slučaju popolna posestnikova nekrivda, dobi posestnik brezplačno (ako mogoče po lastni izbiri prevzemnika) na pismeni prodajalnici odano prošnjo, pri kateri prihodnjih dražb javno nadomestnega konja, ki ima tisto izključno ceno kakor izgubljeni konj. C. in kr. vojno ministrstvo je pa 24. februarja 1918 odredilo, da mora biti v dotičnem uradnem spričevalu, kojega mora kupec dražbenih konjev priložiti svoji prošnji za nadomestnega konja, različno povedano, če je konj poginil in se oddal konjederu s kožo vred, ali če se je konj doklal in se je porabila koža in konjsko meso. V slednjem slučaju mora biti uradno potrjen izkupiček za kožo in meso in se mora ta znesek pri prevzetju nadomestnega konja oddati dotični vnovčevalnici oziroma se mora tam zaračunati. Namestništvo.

Pozor na krompirjeve bolezni.

Krompir je baš zdaj pri splošni pičlosti vseh živil, zlasti plodov za moko, jako važen činitelj pri celem preživljskem vprašanju. Lahko umljivo je tedaj, da se skuša več pridelati s porabo novih zemljišč, katerih večji del še sploh ni bil rabljen v ta namen. Vsled tega pa in radi okolišnice, ker se v zadnjih razmerah ne more dosti paziti na izbor semena, je tem preje mogoče, da se pojavljajo razne krompirjeve bolezni, posebno bo-

lezni na lupini. K najnevarnejšim se prišteva krompirjev rak, kojega povzroča v zemlji živeča glivica (Chyso-phyctis endobiotica Schilb). Ta bolezen, ki je na Angleskem že davno znana, se je v slednjih letih tudi vedno bolj razširjala v nekaterih krajih v Nemčiji in se je bojda tudi že opazala v obmejnih deželah. Opasnost tega škodljivca je tako velika, da je nasad krompirja ogrožen, kjer se pojavi ta bolezen. Pojavlja se ta bolezen tako značilno, da jo je prav lahko spoznati. Na gomoljih se prikažejo začetkoma mali, več ali manj bradavicam podobni izrastki, ki se polagoma večajo in se pozneje razrastejo kakor karlijol. Ti izrastki na gomoljih se razvijajo tudi pest debelo, tako, da prvotne oblike gomoljev sploh ni poznati. Včasih se pojavljajo izrastki tudi na koreninah in podzemnih, redkeje na nadzemnih steblih. To bolezen povzročujoča glivica živi v okuženem polju, če se tudi z nasadom krompirja poneha, se več let in se loti vnovič krompirja, ako se posadi v to zemljo. Razkuzavanja zemljišč se dozdej niso obnesla. Poznamo pač nekaj krompirjevih vrst, kojih se rak ne loteva zlahka in sajenje takšnih vrst v krajih, kjer se nahaja ta bolezen, je edina možnost, da se krompir tam še nadalje prideluje. To je pa vendar le moč za silo, ker je pri vrstnem izboru na razpolago le nekaj vrst in in mogoče je pa tudi, da te vrste čez nekaj let tudi več ne morejo kljubovati tej bolezni. Izredno važno je tedaj, da se ta škodljivec ne zatrosi v zemljišča. Bolezen se lahko zanese z bolanim semenskim krompirjem, z odpadki okuženih gomoljev, z hlevskim gnojem in gnojnicjo iz hlevov, kjer se je živina krmila z bolanim krompirjem, z bolno krompirjevo in slednjič z zemljo iz okuženega polja. Zlasti je treba natanko paziti na stumljive znake semenskega krompirja. Zaradi nevarnosti tega škodljivca je vsakogar dolžnost, da nemudoma naznani c. kr. poljedelskemu ministrstvu, ako je zasledil kje to bolezen, in če je mogoče, naj se pošlje s prijavo tudi vzorec okuženega krompirja, da se takoj vse potrebno ukrene proti razširjanju te bolezni.

Opozarja se, da se krompirjev rak zlasti v začetnem stanju lahko zamenjuje z drugo boleznijo na lupini, katera je dosti manj opasna kot je krompirjev rak, namreč s krompirjevo bradavičnostjo, katero povzroči glivica Spongospora Solani Brunen. Pri tej bolezni nastanejo na gomoljih bradavicam podobni, do 1/2 cm veliki izrastki. Dasi se priporoča, da se gomoljev, kojih se močno loti ta bolezen, ne rabi za seme, vendar se ni bati, da bi se s to boleznijo zemljišče tako nevarno okužilo kakor s krompirjevim rakom. Isto velja v raznih krompirjevih krastovih. Glivica Rhizictonia Solani povzroča krompirjevo pegavost, ki se pojavlja na krompirjevi lupini kot lahko izbočene, črnovilčaste, lahko ostrgljive pege. Ako ta bolezen ne nastopi prehudo, škoduje le krompirjevi lepoti.

C. kr. postaja za varstvo rastlin.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 8. maja. Uradno se danes razglša:

Južno-zapadno bojišče. Artiljerijski ogenj je bil mestoma živahnejši. Vzhodno od Capo Sile, v Laghi-dolini, na Monte Pertica in na južnem robu Montu Alesi so bili sovražni poizvedovalni oddelki zavrnjeni.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 8. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Južno od Nieuwepoort-Kanala vjeli smo pri uspešni poizvedbi Belgijce. — Na bojnem polju v Flandriji in ob Lysi oživel je artiljerijski boj na Kemmelu, pri in zapadno od Bailleula. V bojih v prednjem polju ob Sommi se je Angleže in Francoze vjelo. — Obojestransko ceste Corbie-Bray napadel je sovražnik po močni minski pripravi brezuspešno. Priprave so bile od našega ognja uspešno prijete. Pri nekem v noči južno ceste ponovljenem napadu vrgli smo sovražnika v protisunku nazaj. — Močna ognjena delavnost trajala je na potoku Luce in na zapadnem bregu Avre. Na ostali fronti nič pomembnega.

Z drugih bojišč nič pomembnega.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 8. maja 1918: 47, 9, 32, 64, 18.
Dunaj, 4. maja 1918: 87, 53, 63, 48, 70.
Trst, 1. maja 1918: 42, 53, 40, 5, 79.
Linc, 27. aprila 1918: 77, 79, 81, 16, 86.

Znana eksportna firma **Max Böhnel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51** uvedla je novi, jako praktični ročni žni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo pripraviti.

Werkführer

für eine größere Maschinen u. Bauschlosserei in einer Stadt Untersteiermarks, welcher sämtl. in dieses Fach einschlägigen Arbeiten versteht, wird unter günstigen Bedingungen aufgenommen. Adresse sagt die Verwaltung des „Štajerca.“

Delovodja

za večjo in stavbeno ključavničarsko delavnico v nekem mestu Spodnještajerske, ki je izurjen v vseh v to stroko spadajočih delih, sprejme se takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava „Štajerca.“

Edikt.

V zapaščini po Neži Stumberger se 18. maja 1918 ob 8. uri predpoldan

vrši na licu mesta v Drafcih štev. 18 javna dražba:

642 litrov starega vina, izključna cena 4 K za 1/330 „novega „ „ 4 „ „ 1 „ 330 „ sadnega mošta „ „ 1 „ „ 1 „
Cene razumejo se od kleti brez posode. 211

Najvišji ponudek je takoj v roke sodniškega uradnika za položiti. S tem preide vsaka nevarnost blaga na največ ponujajočega.

Vino je od največ ponujajočega takoj za sprejeti.

Ces. kr. okrajna sodnja Ptuj
odd. VII., dne 8. maja 1918.

Varujte svoje vinograde, sadonike in vse rastline

pred listnimi ušmi, gosenicami in drugim mrčesom s škropljenjem z „Antifungin“ — om ojačeno kalifornijsko lužno vodo. Radikal. zanesljiv učinek, nikako poškodovanje rastlin, zelo štedilno, v inozemstvu preizkušeno skozi več let s čudovit. učinkom. **Cena:** 1 liter 12 K (zadostja za 50 litrov). — Izvirna posoda 3 1/2 litra 32 K. — Pošilja po povzetju ali predplačilu **M. Jünker** Zagrebu 12, Petrinjska ul. 3 (Hrvaško). Obširen prospekt in porabno navodilo zastoj. 156

50 dobrih zidarjev

za veliko delo za pucanje, ki so dobri za fasado, se sprejme takoj proti visokemu plačilu in dobri kuhinji ter prostemu stanovanju. **R. Meneghel & Komp** Bauleitung Donawitz bei Leoben. 208

Kakor v življenju velika prsna slika

po vsaki vposlani fotografiji se dobi za K 18.— po povzetju. Naročila prosi **M. Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25, Parterre.** 120

Žrebček težke pasmi se radi pomanjkanja klaje po cene proda. **F. C. Schwab, Ptuj.** 199

1 kg dobrega mila

se zamenja proti 5 kg bele moke ali 6 kg fižola, ali 5 kg čebula od **A. Krepek, Maribor, Bismarckstrasse** 19. 206

Jabolčnik (sadni mošt)

90 hl z sodi vred se po najnižji ceni odda. **F. Carrara, Sv. Ruprecht a. d. Raab, Štajersko.** 207

Ženitna ponudba

Izučen mlinar, star 29 let, vojaščine prost, se želi seznaniti z gospodično ali mlado vdovo, katera bi imela kaj posestva in dote, ter tudi kaki umetni mlin kje na slovenskem Štajerskem ali Koroškem. Prosi tudi za sliko. Naslovi se na upravo tega lista. 194

